

Kirjallinen kysymys 1193

Aulis Ranta-Muotio /kesk ym.: Turkistarhojen turvallisuusjärjestelmien rakentamisen avustamisesta

Eduskunnan Puhemiehelle

Turkistarhaus on maassamme harjoitettava laillinen elinkeino, jolle kuitenkin on viimeisen neljän vuoden aikana aiheutettu huomattavasti vahinkoa pienen eläinaktivistiryhmän tekemien iskujen muodossa. Iskuista on seurannut vakavia taloudellisia ongelmia niiden kohteeksi joutuneille yrittäjille. Huomattavaa kärsimystä on aiheutunut sekä irti päästetyille ketuille ja minkeille että tarhan läheisyydessä pesiville linnuille ja muille luonnon eläimille.

Aktivistien iskut ovat myös aiheuttaneet turkistarhauksen harjoittajille runsaasti lisätyötä, mm. tarhan yöaikaista valvontaa. Tämä lisätyö on merkinnyt heille muista ammatinharjoittajista poikkeavia työaikoja ja -olosuhteita. Kuiten-

kin tarhaajilla, jos heillä olisi siihen varaa, olisi mahdollisuudet päästä suurelta osin eroon tästä öisestä valvontatyöstä. Esimerkiksi aitojen ja hälytyslaitteiden avulla olisi mahdollisuus huomattavasti vaikeuttaa ulkopuolisten eläinaktivistien iskuja ja jopa kokonaan estää ne.

Edellä olevan perusteella ja valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 1 momenttiin viitaten esitämme kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko Hallitus harkinnut avustusten ja halpakorkoisten lainojen myöntämistä tarhaajille aitausten ja hälytysjärjestelmien rakentamiseen?

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Aulis Ranta-Muotio /kesk
Päivi Räsänen /skl

Juha Korkea-aho /kesk

Kari Myllyniemi /kesk
Markku Koski /kesk

Hannes Manninen /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk

Mari Kiviniemi /kesk

Eduskunnan Puhemiehelle

Valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva Puhemies, olette toimittaneet valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Aulis Ranta-Muotion ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen n:o 1193:

Onko Hallitus harkinnut avustusten ja halpakorkoisten lainojen myöntämistä tarhaajille aitausten ja hälytysjärjestelmien rakentamiseen?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittaen seuraavaa:

Hallitusmuodon 15 § säättää, että jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Koska tämä kansalaisten perusoikeus vaarantuu turkistarhaiskujen vuoksi ja koska iskuista aiheutuu kärsimystä irti päästetyille ja tarhoja ympäröivän luonnon eläimille, hallitus suhtautuu iskuihin yksiselitteisen kielteisesti.

Iskuja vastaan tehtävien turvallisuusjärjestelmien tukemisesta päättäminen ei sen sijaan ole asian periaatteellisuuden vuoksi suinkaan helppoa. Oikeusjärjestelmämme lähtökohtanaan on, että toisen omaisuuteen kohdistuvista rikoksista rangaistaan. Vaikka oikeusjärjestelmä tällä tavalla suojaa omaisuutta, myös muut yritykset kuin turkistarhat pyrkivät itse parantamaan turvallisuuttaan vahingontekoa vastaan muun muassa hälyttimien ja valvontakameroiden avul-

la. Nämä kustannukset on yritysten itse kannettava. Kysymyksessä tarkoitettulla tuella olisi ennakkotapausluonne.

Vaikka mahdollisuutta tuen myöntämiseen varsinaisten turvajärjestelmien rakentamiseen turkistarhoille ei tule pitää kokonaan poissuljettuna, hallitus selvittää tässä vaiheessa lähinnä mahdollisuuksia myöntää tukea ensi sijaisesti muista lähtökohdista tapahtuvaan turkistarhojen turvallisuuden ja sitä kautta turkistarhauselinkeinon toimintaedellytysten parantamiseen.

Eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 1 §:n mukaan eläinten pitopaikan rakenteet ja laitteet on suunniteltava, rakennettava ja huollettava siten, että se on eläimelle turvallinen ja että pitopaikan palovaara ja eläinten karkaamisvaara ovat mahdollisimman vähäisiä.

Karkaamisvaaran osalta edellä mainittu tavoite voidaan saavuttaa muun muassa aitaamalla. Aita estäisi myös villieläinten pääsyn tarhoihin. Keskimääräiseksi aidan rakentamiskustannukseksi arvioidaan 65 000 markkaa. Noin neljäosalla tarhoista on jo tällainen aita. Jos loputkin tarhat sen tekisivät, olisi kysymys noin 100 miljoonan markan kokonaiskustannuksesta.

Turkistalouden investointitukea on ylituotantovaaran vuoksi alan omastakin toivomuksesta myönnetty viime vuosina lähinnä ympäristönsuojelullisiin toimenpiteisiin, joilla ei ole tuotantoa lisäävää vaikutusta. Tähän linjaukseen tarhojen ympärysaidat ja muut tämänkaltaiset eläinten turvallisuutta parantavat investoinnit mahtuvat.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 1998

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Till Riksdagens Talman

I det syfte 37 § 1 mom. riksdagsordningen anger har Ni, Fru Talman, till vederbörande medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsman Aulis Ranta-Muotio m.fl. undertecknade spörsmål nr 1193:

Har Regeringen övervägt att bevilja pälsdjursuppfödarna understöd och lågräntelån för byggande av inhägnader och alarmsystem?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

I 15 § regeringsformen bestäms att var och en enligt lag har rätt att skaffa sin utkomst genom arbete, yrke eller näring som han fritt valt. Eftersom denna grundläggande medborgerliga rättighet äventyras av attackerna mot pälsfarmerna och eftersom attackerna åsamkar lidande för de utsläppta djuren och de vilda djuren i farmernas omgivning, förhåller regeringen sig entydigt negativ till attackerna.

Att besluta om stödande av säkerhetssystem som skall ge skydd mot attackerna är däremot på grund av det principiella i frågan inte alls lätt. Utgångspunkten i vårt rättssystem är ju att brottsliga angrepp på annans egendom bestraffas. Även om rättssystemet på detta sätt skyddar egendom, försöker också andra företagare än pälsdjursuppfödare att själva förbättra säkerheten och skydda sig mot skadegörelse bl.a. med hjälp av larmanordningar och övervakningskameror. Kostnaderna för detta skall företagen

själva bära. Ett sådant stöd som avses i spörsmålet skulle ha karaktären av prejudikat.

Även om möjligheten att bevilja stöd för byggande av egentliga säkerhetssystem på pälsfarmerna inte skall anses helt utesluten, klarlägger regeringen i detta skede främst möjligheterna att bevilja stöd i första hand för ett sådant förbättrande av säkerheten på pälsfarmerna och därmed pälsnäringens verksamhetsbetingelser som baserar sig på andra utgångspunkter.

Enligt 1 § djurskyddsförordningen (396/1996) skall konstruktioner och anordningar i förvaringsutrymmen för djur planeras, byggas och underhållas så att de är trygga för djuren och att brandfaran och risken för att djuren skall rymma är så små som möjligt.

När det gäller rymningsrisken kan ovan nämnda mål nås bl.a. genom inhägning. En inhägnad hindrar också vilda djur från att ta sig in på farmerna. Den genomsnittliga kostnaden för en inhägnad uppskattas till 65 000 mk. Cirka en fjärdedel av farmerna har redan en sådan inhägnad. Om även resten av farmerna byggde inhägnader, skulle det vara fråga om en total kostnad på ca 100 milj. mk.

På grund av risken för överproduktion har investeringsstödet för pälsnäringen under de senaste åren också i enlighet med branschens egen önskan beviljats närmast för miljövårdsåtgärder som inte ökar produktionen. Denna linjedragning rymmer inhägnader för farmer och andra dylika investeringar som förbättrar djurens trygghet.

Helsingfors den 10 november 1998

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

